

LATVIJA

Pārskata ziņojums

2025./2026. mācību gads

Veidot pamatu ilgtspējīgai un vienotai pieejai MI izmantošanai izglītībā

Mākslīgais intelekts (MI) arvien straujāk ienāk mūsu ikdienā, un tā pratība kļūst par vienu no būtiskākajām 21. gadsimta pamatprasmēm. Lai stiprinātu skolēnu izpratni par MI un atbalstītu skolotājus šo tēmu integrēšanā mācību procesā, RTU Rīgas Biznesa skola sadarbībā ar Masačūsetsas Tehnoloģiju institūta programmu RAISE, kā arī nodibinājuma "Fonds AUGT" un Swedbank Latvija atbalstu 2026. gadā Latvijā pirmo reizi uzsāka iniciatīvu "MI diena – Latvija".

"MI diena – Latvija" ir daļa no starptautiskās iniciatīvas Day of AI, ko izstrādājis MIT, lai skolām visā pasaulē piedāvātu bezmaksas, viegli pielāgojamus mācību materiālus par mākslīgo intelektu. Programma sniedz skolēniem iespēju saprast, kā darbojas mākslīgais intelekts, kā to izmantot atbildīgi un kā kritiski izvērtēt tā ietekmi uz sabiedrību, vienlaikus dodot skolotājiem brīvību pielāgot saturu dažādiem mācību priekšmetiem un skolēnu sagatavotības līmeņiem.

Latvijā iniciatīvas ietvaros MIT izstrādātie materiāli tiek tulkoti un pielāgoti vietējam izglītības kontekstam, nodrošinot saturu skolēniem vecumā no 12 līdz 17 gadiem. Tie palīdz izprast gan mākslīgā intelekta darbības principus un praktisko pielietojumu, gan ar to saistītos ētiskos, drošības un sabiedriskos aspektus.

Būtiska iniciatīvas daļa ir skolotāju sagatavošana. Tiek īstenota vēstnešu programma, kurā pedagogi no dažādiem Latvijas reģioniem padziļināti apgūst mākslīgā intelekta tēmas un kļūst par savas kopienas līderiem šajā jomā. Programma ir starpdisciplināra un paredzēta dažādu mācību priekšmetu skolotājiem, veicinot plašāku MI integrāciju izglītībā. Papildus tiek nodrošinātas mācības arī plašākam pedagogu lokam, lai veicinātu materiālu praktisku izmantošanu skolās visā Latvijā.

Mūsu mērķis: veicināt skolēnu mākslīgā intelekta pratību un atbalstīt skolotājus mākslīgā intelekta tēmu plašākā ieviešanā mācību procesā.

Klaudio Rivera

RTU Rīgas Biznesa skolas
bakalaura programmu direktors
un projekta "MI diena"
stratēģiskais padomdevējs

Lai MI kļūst par attīstības katalizatoru, nevis risku

Man ir milzīgs prieks, ka Latvija tik pārliecinoši un spilgti ir iezīmējusi savu vietu uz pasaules kartes, pievienojoties šai starptautiskajai iniciatīvai – MI dienai. Es to noteikti vērtēju kā nozīmīgu ieguvumu ne tikai skolām, bet gan sabiedrībai kopumā, kas šobrīd ir lieciniece būtiskām pārmaiņām, ko nesusi straujā tehnoloģiju attīstība pēdējos gados. Mēs mācāmies domāt citādāk, apstrādāt informāciju citādāk un pieņemt lēmumus citādāk. Un skolotājiem tajā visā ir milzīga loma, lai jaunajai paaudzei iemācītu to darīt droši, atbildīgi un jēgpilni.

Ar MI dienas ieviešanu Latvijā mēs apzināti virzām diskusiju par mākslīgo intelektu izglītībā no piesardzīgas un ierobežojošas pieejas uz stratēģisku un mērķtiecīgu tā izmantošanu. MI jau šobrīd tiek plaši izmantots skolēnu un studentu vidū, tāpēc ir būtiski veidot koordinētu un apzinātu pieeju valsts līmenī.

Mēs uz MI skatāmies kā uz sistēmisku transformācijas tehnoloģiju – līdzīgi kā savulaik ar

elektrības izprašanu. Tas maina ne tikai rīkus, bet arī pašus izglītības pamatus. Tāpēc šādas iniciatīvas ir svarīgas, lai veidotu kopīgu izpratni starp skolotājiem, skolēniem, skolām un uzņēmējiem par MI lomu izglītībā.

Rīgas Biznesa skolā mēs uzsveram MI pratību kā jaunu pamatprasmi, bez kuras turpmāk neiztikt. Tā ir spēja tehnoloģijas izmantot ne tikai radoši un papildinoši, bet arī atbildīgi un kritiski. MI diena Latvijā kalpo kā platforma šīs pratības attīstībai, un tās ieviešanā mums nozīmīgs atbalsts ir bijusi ciešā sasaiste ar Rīgas Tehnisko universitāti un sadarbība ar Masačūsetsas Tehnoloģiju institūtu, kā arī mūsu partneriem – Fondu AUGT un Swedbank Latvija.

Man liekas būtiski, ka šī iniciatīva palīdz pāriet no ierobežojumiem un kontroles vairāk uz pašu skolotāju un skolēnu rīcībspēju, kā arī autonomiju MI izmantošanā. Mūsu mērķis ir panākt, lai MI kļūst par attīstības katalizatoru, nevis risku Latvijas izglītības kvalitātei un vienlīdzībai.

Guna Joma

Fonds AUGT vadītāja, valdes priekšsēdētāja

Ļoti novērtējam MI Dienas iniciatīvu, ko īsteno Rīgas Biznesa skola, un tās pirmos rezultātus Latvijas skolās. Tā ir savlaicīga un nepieciešama iniciatīva, kas palīdz izglītības sistēmai reaģēt uz straujajām pārmaiņām, ko rada mākslīgā intelekta attīstība.

Mākslīgais intelekts arvien būtiskāk ietekmē to, kā mēs mācāmies, strādājam un pieņemam lēmumus. Līdz ar to MI pratība kļūst par vienu no pamatprasmēm, kas nepieciešama jau šodien. MI dienas vērtība slēpjas tajā, ka tā palīdz šo jautājumu ienest skolās praktiskā un saprotamā veidā, vienlaikus paplašinot sarunu ārpus tehnoloģiju lietošanas. Tā rosina domāt par to, kāpēc un kā MI rīkus izmantot, kā izvērtēt to ietekmi un kā rīkoties atbildīgi. Šāda pieeja, kur līdzās prasmēm tiek attīstīta arī kritiskā domāšana un izpratne par datiem, drošību un ētiku, saskan ar starptautiskajām tendencēm un atziņām, ka MI pratība kļūst par vienu no pamatprasmēm mūsdienu sabiedrībā.

Fonds AUGT atbalsta šo iniciatīvu, jo redzam, ka tai ir nozīmīga ietekme uz to, kā skolās (un ārpus skolas) māca un mācās. Īpaši nozīmīgi ir tas, ka MI diena uzrunā gan skolēnus, gan skolotājus, veidojot kopīgu izpratni un kopīgu mācīšanās procesu. Mūsu skatījumā būtiski, lai MI pratība attīstītos paralēli rīku izmantošanai, nevis kā atsevišķs vai novēlots posms. Tieši šāda pieeja attīsta izpratni par tehnoloģijām un stiprina spēju tās izmantot atbildīgi. Vērtīgi ir arī tas, ka iniciatīva

rosina sarunas par jautājumiem, uz kuriem nav vienas pareizas atbildes - par ētiku, riskiem un robežām, un šajā procesā skolēni un skolotāji mācās kopā.

MI dienas pirmie rezultāti liecina par augstu interesi un iesaisti no skolu puses, kas apliecina gan tēmas aktualitāti, gan šāda formāta nepieciešamību. Vienlaikus iniciatīva skaidri izgaismo arī nākamās attīstības soļus. Redzams, ka skolotājiem nepieciešams turpmāks atbalsts un praktiski rīki darbam ar MI tematiku, savukārt pašai MI pratībai ir jāattīstās kā strukturētai un secīgai daļai no mācību procesa, nevis jāpaliek atsevišķu aktivitāšu līmenī. Tāpat būtiski turpināt stiprināt izpratni par datu drošību, ētiku, atbildīgu lietošanu un ietekmi uz klimatu, kas kļūst arvien nozīmīgāka līdz ar tehnoloģiju attīstību.

MI diena ir labs sākums, kas iezīmē virzienu, kurā doties. Tās lielākā vērtība būs redzama turpinājumā - spējā šo pieredzi pārvērst sistemātiskā pieejā, kas sasniedz arvien plašāku skolu loku un kļūst par daļu no ikdienas mācību procesa. Šķiet, ka īpaši būtiska būs skolēnu un skolotāju savstarpēja mijiedarbība un izglītošanās - tas būtu pat veicināms, jo katram ir savas stiprās puses, un galu galā - "visi esam vienā laivā". Fonds AUGT redz šo kā iespēju ne tikai pielāgoties pārmaiņām, bet arī apzināti veidot izglītības vidi, kurā jaunieši apgūst ne tikai tehnoloģiju lietošanu, bet arī spēju tās izprast, izvērtēt un izmantot jēgpilni.

Kāpēc MI pratība ir svarīga?

Jauniešu karjeras izvēles attālinās no nākotnes darba iespējām, kas saistītas ar tehnoloģiju un MI virzītām pārmaiņām

Jauniešu karjeras izvēles

11%

elektronika, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

8%

apstrādes rūpniecība

7%

transports un loģistika

3%

kokrūpniecība un mežsaimniecība

Saskaņā ar vidējās izglītības posma izglītojamo aptauju, kas veikta 2024. gada nogalē, aptaujājot 4881 respondentus visā Latvijā, skolēnu visbiežāk izvēlētās nākotnes profesiju jomas ir medicīna, veselība un sociālā palīdzība (21%), kā arī radošās industrijas (19%), uzņēmējdarbība (19%) un sports (14%), savukārt interese par tādām nozarēm kā elektronika, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) (11%), apstrādes rūpniecība (metālapstrāde, mašīnbūve) (8%), transports un loģistika (7%) un kokrūpniecība un mežsaimniecība (3%) ir būtiski zemāka.

Tas iezīmē nozīmīgu tendenci – jauniešu karjeras izvēles attālinās no nozarēm, kurās nākotnē koncentrēsies investīcijas un darba vietas, īpaši laikā, kad pieprasījums pēc digitālajām un mākslīgā intelekta prasmēm strauji pieaug.

Vienlaikus dzimumu atšķirības karjeras izvēlēs nevis mazinās, bet nostiprinās, īpaši attālinot meitenes no tehnoloģiskajām un rūpnieciskajām nozarēm.

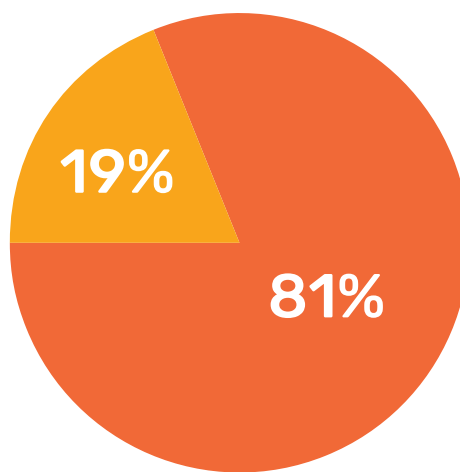
Lai gan mākslīgais intelekts arvien vairāk ietekmē darba tirgu, tikai 8% jauniešu norāda, ka viņiem ir bijušas regulāras sarunas vai mācību aktivitātes (vairāk nekā trīs reizes) par to, kā MI maina profesijas un darba tirgu.

Avots: Latvijas izglītības akselators (2026). Pieejams:

<https://fondaugt.lv/wp-content/uploads/2025/08/LatvijasizglitibaAkselators2026.pdf>

Plaisa starp MI izmantošanu un izpratni

Tajā pašā laikā lielākā daļa skolēnu jau šobrīd aktīvi izmanto MI rīkus savā mācību procesā, kas liecina par būtisku plaisu starp tehnoloģiju izmantošanu un izpratni par to darbību, iespējām un riskiem. Tas uzsver nepieciešamību pedagogiem pārzināt MI tehnoloģiju iespējas un ierobežojumus, kā arī sniegt skolēniem atbilstošu atbalstu.

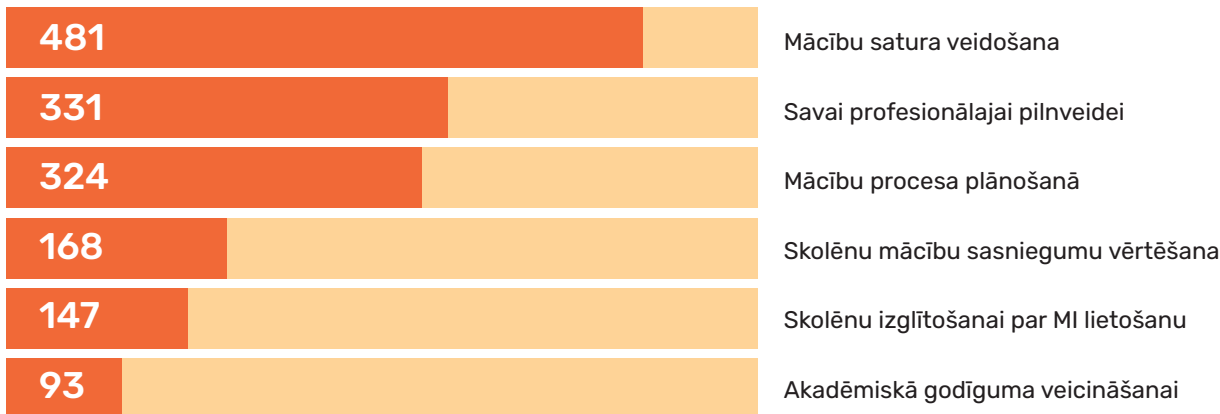
- Skolēni izmanto mākslīgo intelektu mācībās
- Skolēni neizmanto mākslīgo intelektu mācībās

MI izmantošana pedagogu praksē

Arī pedagogu praksē mākslīgais intelekts visbiežāk tiek izmantots mācību satura veidošanai, profesionālajai pilnveidei un mācību procesa plānošanai, **savukārt retāk – skolēnu izglītošanai par MI, vērtēšanai un akadēmiskā godīguma veicināšanai.**

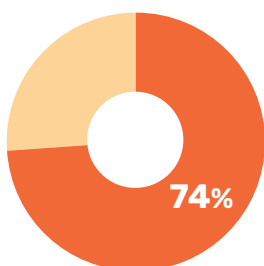
MI izmantošanas nolūks pedagogu praksē

Respondentu skaits – 600

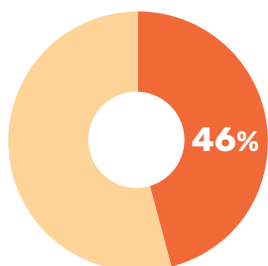

Avots: Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA). (2025). Pedagogu un izglītojamo aptaujas rezultāti par MI izmantošanu mācību procesā. Pieejams: <https://www.viaa.gov.lv/lv/media/47672/download?attachment>

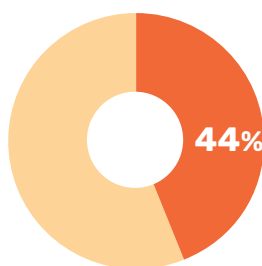
Jaunieši Eiropā uzskata, ka

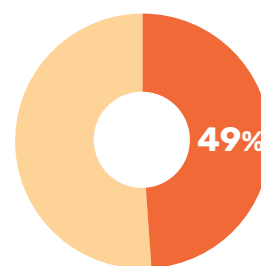
MI ieņems nozīmīgu lomu viņu profesionālajā dzīvē

skola pietiekami sagatavo MI lietošanai

skolotāji ir labi sagatavoti MI lietošanai

MI varētu palielināt nevienlīdzību mācību sasniegumos

Avots: Vodafone Foundation. (2024). AI in European schools: A European report comparing seven countries. Pieejams: https://skillsuploadjr.eu/docs/contents/AI_in_European_schools.pdf

Kopumā tas iezīmē skaidru MI prasmju plaisu – jaunieši dzīvo un mācās vidē, kurā MI jau ir klātesošs, taču izglītības sistēma vēl pilnībā nesniedz nepieciešamās zināšanas un prasmes, lai šo tehnoloģiju izmantotu apzināti, kritiski un atbildīgi.

Kas ir MI pratība?

MI pratība ietver tehniskās zināšanas, ilgtermiņā noderīgas prasmes un nākotnei nepieciešamas attieksmes, kas ļauj veiksmīgi darboties pasaulē, kurā nozīmīgu lomu spēlē mākslīgais intelekts. Tā dod iespēju izglītojamajiem izmantot, radīt, pārvaldīt un izstrādāt MI risinājumus, vienlaikus kritiski izvērtējot to ieguvumus, riskus un ētiskos aspektus.

Šī definīcija balstās uz Eiropas Savienības MI akta, OECD, UNESCO un citu organizāciju pieejām.

Avots: AI Literacy Framework. (2025). Empowering Learners for the Age of AI: An AI Literacy Framework for Primary and Secondary Education. Pieejams: https://ailiteracyframework.org/wp-content/uploads/2025/05/AILitFramework_ReviewDraft.pdf

MI diena Latvijā

“MI diena” jeb “Day of AI” ir starptautiska izglītības iniciatīva, ko 2021. gadā izstrādājis Masačūsetsas Tehnoloģiju institūts, lai skolām visā pasaulē piedāvātu viegli lietojamus, pielāgojamus un bezmaksas mācību materiālus par mākslīgo intelektu, kas izmantojami izglītošanas procesā. Dažādās valstīs, tostarp ASV un Austrālijā, tā kļuvusi par vienkāršu veidu, kā skolēniem saprotami parādīt, kas ir mākslīgais intelekts, kā tas darbojas un kā to izmantot atbildīgi, ļaujot skolotājiem brīvi pielāgot saturu savam mācību priekšmetam, sagatavotības līmenim un vajadzībām, kā arī pašiem izvēlēties, kā izmantot sagatavotos mācību materiālus – vienas dienas, nedēļas vai visa mācību gada ietvaros.

Programmas saturs ir tulkots četrās valodās, un materiāli tiek izmantoti vairāk nekā **170 valstīs**, aptverot **1,5 miljonus skolēnu** un vairāk nekā **50 000 pedagogu** pasaulē.

Galvenie rezultāti

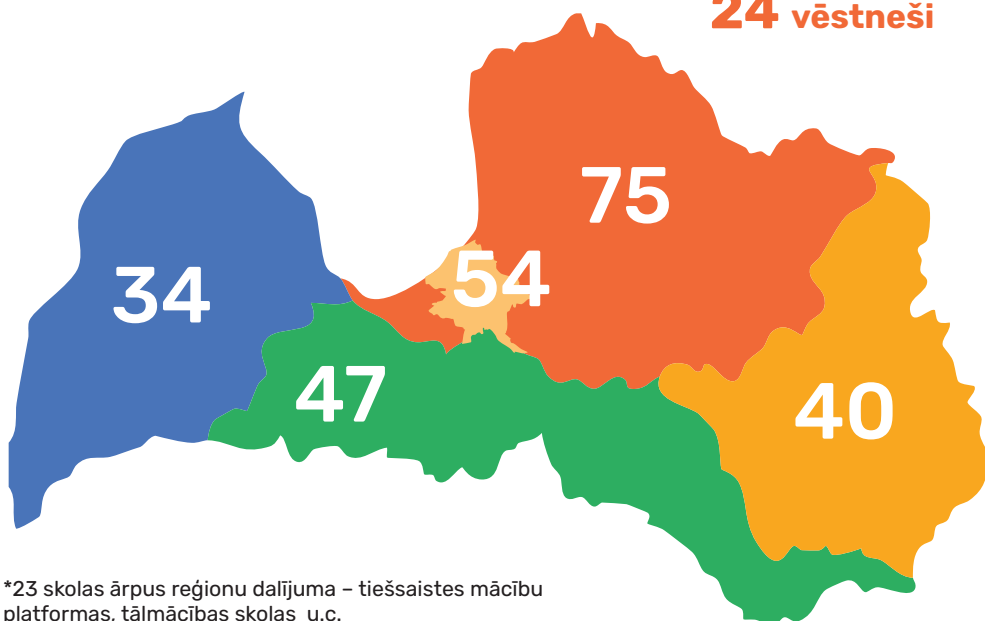
Programmā piedalījās

24 vēstneši

273 skolas

700+
skolotāju

27 510
skolēni

*23 skolas ārpus reģionu dalījuma – tiešsaistes mācību platformas, tālmācības skolas u.c.

Skolēnu konkursā “Mācies kopā ar MI” piedalījās

41 skolēns

no dažādām Latvijas skolām
(6.–11. klase) iesniedza
pieteikumus.

17 komandas

piedāvā savas idejas
atbildīgai MI integrācijai
mācību procesā.

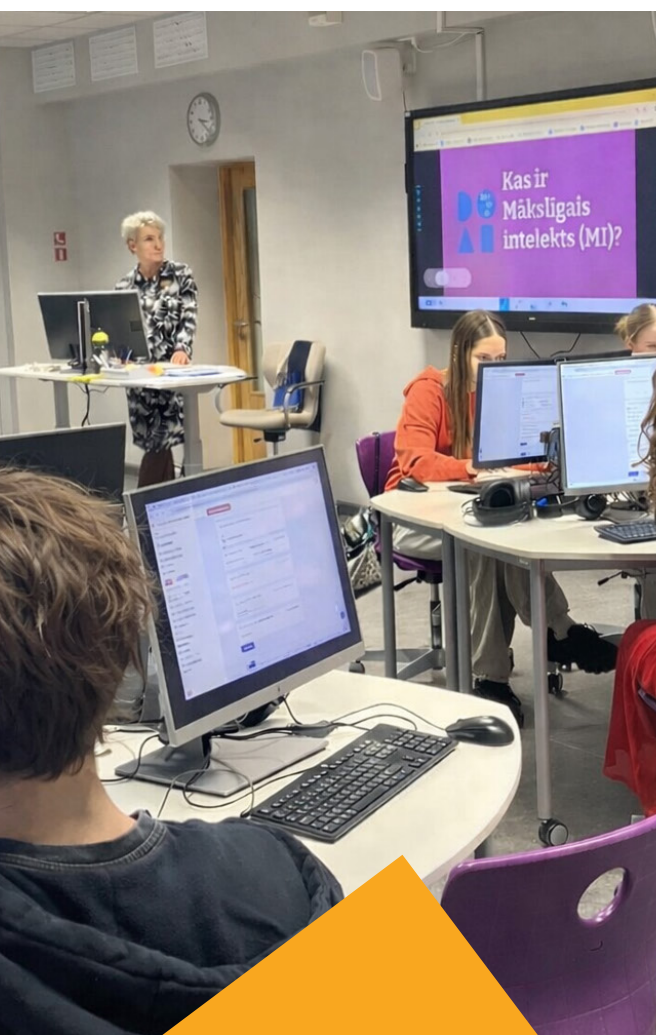
11 komandas

savas idejas aizstāvēja
žūrijai konkursa finālā.

Kā mēs to īstenojām?

Mācību materiāls

Programmas ietvaros tika izvēlētas sešas Latvijai aktuālas tēmas no MIT RAISE izstrādātā Day of AI satura, kuras tika iztulkotas un pielāgotas Latvijas izglītības programmai, papildinot tās ar vietējo kontekstu un piemēriem. Mērķauditorija – skolēni vecumā no 12 līdz 17 gadiem.

Tēmas:

- Kas ir mākslīgais intelekts?
- Kā mācās mašīnas?
- Kā mašīnas rada saturu?
- MI un ētika
- MI un māksla
- MI un vēlēšanas

Tika izstrādātas un pielāgotas **16 nodarbības** gan pamata, gan padziļinātājā līmenī. Katram tematam sagatavots strukturēts nodarbības plāns pedagogam un daudzveidīgi mācību resursi skolēniem – prezentācijas, darba lapas, pārbaudes uzdevumi un interaktīvi testi.

Materiālu aprobācijā iesaistījās **12 skolotāji** un eksperti, testējot saturu darbā ar vairāk nekā **400 skolēniem**.

MI Diena mācību materiāli skolotājiem

Mūsu principi, sagatavojot materiālus

Atbilstoši Latvijas izglītības kontekstam

Visi mācību materiāli ir pielāgoti Latvijas izglītības saturam un skolēnu vajadzībām. To adaptāciju veikuši skolotāji ar praktisku pieredzi un padziļinātu ekspertīzi, tostarp valsts metodiķi, nodrošinot kvalitatīvu un mācību procesā reāli izmantojamu saturu.

Pieejami ikvienam

“MI diena – Latvija” nav tikai vienas dienas iniciatīva. Sagatavotie materiāli ir pieejami lietošanai visa gada garumā, ļaujot skolotājiem tos elastīgi integrēt mācību procesā sev ērtā laikā un formātā.

Mūsdienīgi un pielāgojami

Mākslīgais intelekts attīstās strauji, tāpēc arī mācību materiāli ir veidoti kā elastīgi un viegli atjaunojami. Tie balstīti aktuālākajās zināšanās un piemēros, ļaujot skolotājiem tos pielāgot konkrētajam mācību kontekstam.

Bezmaksas

Mākslīgā intelekta izpratnei jābūt pieejamai visiem. Tāpēc visi “MI diena – Latvija” materiāli skolām un skolotājiem ir pieejami bez maksas.

Visaptveroši

Mākslīgais intelekts nav tikai tehnoloģija. Materiāli aptver arī ētikas, drošības, sabiedrības un politikas aspektus, parādot MI kā caurvijošu tēmu dažādos mācību priekšmetos un dzīves jomās.

MI vēstnešu programma

Lai nodrošinātu sistemātisku un ilgtspējīgu ieviešanu, tika izveidota MI vēstnešu programma, kurā atlasīti pedagogi no dažādām jomām. Programmā tika uzņemti 24 vēstneši, kuri trīs dienu mācībās apguva MI pamatus, iepazīna rīkus un izstrādāja pieejas to integrēšanai dažādos mācību priekšmetos. Vēstneši aprobēja materiālus praksē, ieviesa MI tēmas savās skolās un dalījās pieredzē ar citiem pedagogiem, vadot nodarbības savās kopienās.

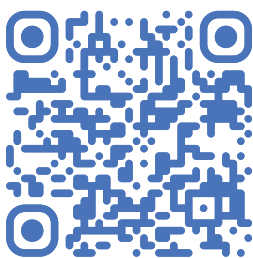
Ļoti patika un iedvesmoja vēstures izklāsts, pieredzes apmaiņa, izklāsts par to, kā mašīnas mācās, un ētika.

Ļoti svarīgi likās ētiskie aspekti un MI, kā arī nodarbība, kā par to, kā MI domā. Liels ieguvums bija ar matemātikas jomas skolotājiem, jo rosināja vairākas jaunas idejas, kā arī idejas no citām jomām, lai, nododot vēstījumu saviem kolēģiem, būtu piemēri, ar kuriem dalīties. Izstrādātie materiāli un rādītās prezentācijas nodarbībās ir ļoti būtiskas, lai turpinātu mērķtiecīgi nodot vēstījumu.

MI diena un tiešsaistes nodarbība

Skolu iesaistei iniciatīva tika organizēta kā vienota MI diena sadarbībā ar Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociāciju (LIKTA) Eiropas Digitālās nedēļas ietvaros, nosakot kopīgu norises datumu – 17. martu.

Lai mobilizētu skolas un nodrošinātu vienotu izpratnes pamatu, tika organizēta tiešsaistes nodarbība, balstīta uz MIT RAISE izstrādāto nodarbību "What is AI" ("Kas ir MI?"). Tā tika veidota pieejama bez individuālām digitālajām ierīcēm, vienlaikus saglabājot interaktivitāti – skolēni iesaistījās, atbildot uz jautājumiem darba lapās. Nodarbība tika piedāvāta divām klašu grupām: 6.–8. un 9.–11. klasei.

Noskaties video tiešsaistes nodarbību šeit

Kopumā dalība MI dienā mūsu skolā bija ļoti noderīga un iedvesmojoša pieredze. Tā palīdzēja paplašināt redzesloku un lika aizdomāties par nākotnes iespējām, kurās mākslīgais intelekts spēlēs arvien lielāku lomu.

Īpaši vērtīgi bija tas, ka tika piedāvāti arī mācību materiāli un idejas, kā turpināt apgūt šo tēmu arī turpmāk. Tas nozīmē, ka MI diena nav tikai viens notikums, bet gan sākums plašākai tehnoloģiju izzināšanai.

Inta Trunoviča,

Krāslavas ģimnāzijas 6.b klases audzinātāja,

Anita Mateja, *7.a klases audzinātāja un*

Jeļena Japiņa, *7.b klases audzinātāja.*

Man kā skolotājai bija svarīgi redzēt, ka skolēni iesaistās, uzdod jautājumus un turpina diskusijas arī pēc stundas. Bija interesanti dzirdēt piemērus, kur MI izmanto ārpus telefona.

Strenču pamatskolas skolotāja

Galvenās atziņas – skolēniem ir liela interese par tehnoloģijām un vēlme izprast to darbību, mākslīgā intelekta tēma palīdz attīstīt kritisko domāšanu un digitālo prasmi, savukārt skolotājiem šādi materiāli ir vērtīgs atbalsts, lai drošāk un pārliecinošāk runātu par mūsdienu tehnoloģijām klasē.

Rāmuļu pamatskola

Es nezināju, ka tas, kas man telefonā labo vārdus, arī ir mākslīgais intelekts.

9. klase

Konkurss

Tika izstrādāts konkurss "Mācies kopā ar MI", kas deva skolēniem iespēju praktiski pielietot iegūtās zināšanas. Skolēnu komandas veidoja video risinājumus par MI izmantošanu mācībās, un labākās komandas tika aicinātas uz finālu RTU Rīgas Biznesa skolā, kur prezentēja savas idejas žūrijai. Katrā klašu grupā tika apbalvotas trīs labākās komandas ar tehnoloģiju balvām, kā arī novērtēts skolotāju ieguldījums.

Konkursa laureāti

Konkursa finālā skolēni demonstrēja pārdomātus un praktiski pielietojamus risinājumus, kuros MI tiek izmantots kā atbalsta rīks mācīšanās procesā. Konkursā uzvarēja Baldones vidusskolas un Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas skolēni.

Risinājums "Intelektuālais izaugsme vai prasmju pastiprinātājs?"

piedāvā pašvadītu mācīšanās trīs fāžu ciklu, kur skolēns ir procesa centrā un pats vada savu mācīšanos. Process balstās trīs posmos – plānošanā, monitoringā un refleksijā, kur MI kalpo kā atbalsta rīks, nevis aizvietotājs. Plānošanas posmā MI kalpo kā atbalsta rīks, palīdzot strukturēt mācību procesu un izveidot darbības plānu, taču mācību mērķus nosaka pats skolēns. Monitoringa laikā skolēns izmanto MI, lai pārbaudītu savu izpratni, uzdotu jautājumus un saņemtu atgriezenisko saiti, vienlaikus neļaujot MI aizvietot paša domāšanu. Savukārt refleksijas posmā MI var palīdzēt analizēt paveikto, taču secinājumu izdarīšana un mācīšanās izvērtēšana paliek skolēna atbildība.

Darba autori: Ventspils Valsts 1. ģimnāzijas 11.sp. klase, kuru pārstāvēja Gustavs Nemainis un Beate Berķe. Skolotāja: Ilona Jostiņa

Risinājums "Doma+"

MI asistents, kas palīdz apgūt mācību priekšmetu saturu, identificē kļūdas un virza skolēnu uz pareizo risinājumu, to tieši neatklājot. Tas vienlaikus novērtē skolēna labsajūtu un pielāgo mācīšanās procesu viņa noskaņojumam, veicinot motivāciju un iesaisti.

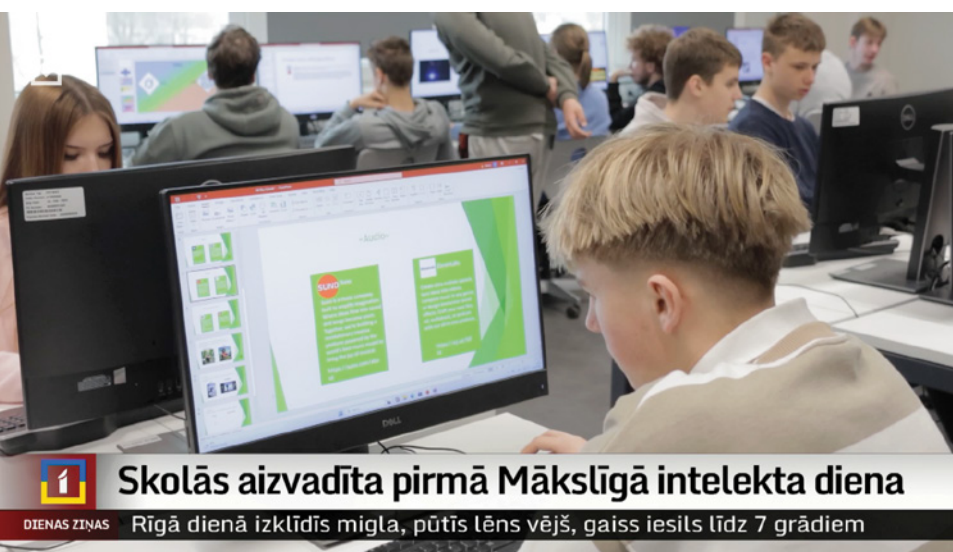
Darba autori: Baldones vidusskolas 8.a klase, kuru pārstāvēja Sāra Lote Šūna un Marta Dejuss. Skolotāja: Lāsma Uzrauga.

Publicitāte un sabiedrības iesaiste

Mērķtiecīga komunikācija

Viens no iniciatīvas “MI diena – Latvija” uzdevumiem bija veicināt sabiedrības informētību par mākslīgā intelekta pratību, vienlaikus mērķtiecīgi uzrunājot skolas un pedagogus visā Latvijā, izmantojot dažādus komunikācijas kanālus.

Plaša mediju sasniedzamība

Programma tika plaši atspoguļota gan nacionālajos, gan reģionālajos medijos, tostarp Latvijas Televīzijas raidījumā Rīta panorāma, kurā piedalījās iniciatīvas materiālu saturiskā vadītāja Anna Beāte Būmane, kā arī TV3 ziņu raidījumā 900 sekundes, kur tika veidots sižets no Āgenskalna Valsts ģimnāzijas un sniegta projekta komunikācijas vadītāja intervija. Papildu publicitāti nodrošināja arī LTV Ziņu dienesta sagatavotais sižets un intervija Radio Skonto ziņās, kā arī citas publikācijas.

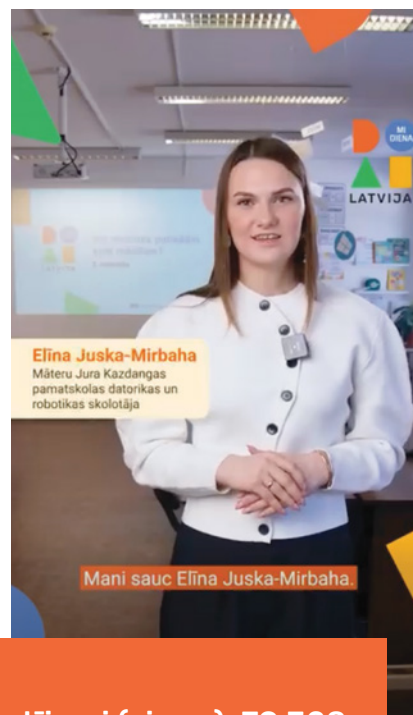
Redzamība pilsētvidē

Lai sasniegtu plašāku sabiedrību ārpus digitālās vides, 17. martā sadarbībā ar “Latvijas izglītības akseleratoru” tika īstenota digitālā vides reklāmas kampaņa, izvietojot reklāmas JCDecaux sabiedriskā transporta pieturvietās visā pilsētā. Kopumā MI diena digitālā reklāma tika izvietota 55 lokācijās visā Rīgā ar rādīšanas biežumu 1x katrās 2 minūtēs, tādējādi ne tikai veicinot iniciatīvas atpazīstamību, bet arī popularizējot iespēju ikvienam aplūkot un saņemt izglītojošus materiālus par MI tematiku.

Digitālā un sociālo tīklu kampaņa

Digitālajā vidē tika īstenota sociālo tīklu kampaņa, izmantojot gan tiešu saturu, gan sponsorētu jeb apmaksātu saturu platformās Facebook un Instagram, kā arī veidojot video un citu saturu TikTok un YouTube, tā nodrošinot iniciatīvas redzamību un sasniedzamību dažādās auditorijās.

Papildu tika izveidota mājaslapa midiena.rbs.lv, kur vienviet pieejama aktuālā informācija par iniciatīvu, iespēja iepazīties ar mācību materiāliem, MI vēstnešu saraksts, kā arī dažādi ar mākslīgā intelekta jomu saistīti palīgmateriāli skolotājiem. Mājaslapa kalpo kā centrālais informācijas un resursu punkts gan skolotājiem, gan citiem interesentiem, un tās kopējais skatījumu skaits pārsniedz 5,5 tūkstošus, sasniedzot vairāk nekā 3200 unikālos apmeklētājus.

Iniciatīvas spožmirkļi

Vēstnešu un aprobācijas skolotāju stāsti

Tikko uzzinot par šo projektu, es skaidri zināju, ka pieteikšos tam, jo tā ir mana iespēja kaut ko vairāk uzzināt. Ļoti vērtīgas bija vēstnešu mācības trīs dienu garumā, kurās mums bija ļoti labi lektori un veidojās ļoti laba sadarbība arī ar pārējiem vēstnešiem. Man ir prieks, ka ir iespēja stāstīt par MI gan saviem skolēniem, gan, protams, varu izglītēt tālāk arī savus kolēģus skolotājus. Kopš mākslīgais intelekts ir parādījies, man vienmēr ir gribējies pašai ne tikai to lietot, bet arī pastāstīt par to bērniem, jauniešiem. Par to, kas tas īsti ir, ko mēs lietojam, lai neveidotos tāda absolūta uzticība kā kaut kam vienīgajam pareizajam. Ja viņi mācās par mākslīgo intelektu, tad viņi noteikti iemācās arī kritisko domāšanu, kritisko attieksmi pret to, ko mākslīgais intelekts rada un cik daudz varam uzticēties rezultātam.

Māra Ozola,

Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas datorikas un programmēšanas skolotāja un MI vēstnese, aprobācijas skolotāja

Es kā datorikas skolotāja esmu tiešā mērā atbildīga par to, lai skolēni iegūtu prasmes kritiski izmantot mākslīgo intelektu un saprastu, kā ikdienā strādāt ar mākslīgo intelektu. Stundās vairāk izmantoju jau sagatavotos oriģinālos programmas mācību materiālus, nevis tos pārveidoju, un redzu, ka skolēni ir ļoti ieinteresēti par šādu tematu. Viņiem ir interese padziļināti apgūt tēmu. Sapratu, ka dažās tēmās ir nepieciešama mazliet lielāka interaktivitāte, līdz ar to papildināju dažus mācību materiālus, taču kopumā pieredze bija vienkārši lieliska. Skolēni ļoti labi papildina savu redzesloku, saprot, ka MI nav tikai viens čatiņš, bet tas aptver dažādas ierīces un pat automašīnas, kuras tiek apmācītas. Tā skolēni arī labāk izprot procesu starp programmēšanu, datu kopām un to, kā mēs šo visu savienojam kopā. Un tas ir lielisks papildinājums programmēšanas apguvei.

Iesaku visiem šos materiālus, jo gan es, gan kolēģi, ar kuriem kopā mēs aprobējam tos, tiešām centāmieš pilnveidot, lai skolēni iegūtu patiešām kvalitatīvu pārskatu par mākslīgo intelektu, īpaši pamatskolas posmā. Šie materiāli ir vienkārši brīnišķīgi, lai skolēns iepazītos ar mākslīgo intelektu daudz plašāk un vispārīgāk, ne tikai ģeneratīviem MI rīkiem.

Man bija svarīgi būt daļai no šīs MI dienas iniciatīvas galvenokārt divu iemeslu dēļ. Viens bija tīri profesionāli, jo es tiešām ticu, ka mākslīgais intelekts var uzlabot mācību procesu skolēniem un atvieglot ikdienu skolotājiem. Savukārt otrs vairāk bija tāds personīgs iemesls un saistīts ar to, ka man vienkārši pašai patīk mācīties jaunas lietas.

Skolēniem ļoti patika šīs ar MI saistītās tēmas. Īpaši par vēlēšanām, jo uzzināja, kā MI tiek izmantots vēlēšanu kampaņu gatavošanā un vēlēšanu rezultātu prognozēšanā. Viņi ar nepacietību gaidīja nākamās tēmas. Tāpēc droši aicinu arī citus skolotājus iesaistīties šajā aktivitātē, lai pastāstītu saviem skolēniem par mākslīgo intelektu.

Ilze Vaivode,

Rīgas Valsts
1.ģimnāzijas vēstures
skolotāja

Elīna Juska-Mirbaha,

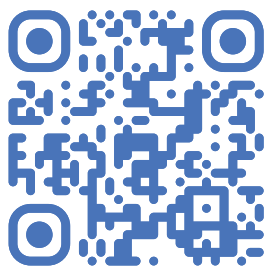
Māteru Jura Kazdangas
pamatskolas datorikas un
robotikas skolotāja

Sadarbība ar Altools4Teachers

MI dienas ietvaros tika veidota sadarbība ar Rīgas Tehniskās universitātes īstenoto valsts pētījumu programmas projektu "Mākslīgā intelekta rīki vispārējās izglītības pedagoga darbā". Šīs sadarbības rezultātā tika izstrādāti seši izglītojoši video, adaptējot saturu no MIT RAISE iniciatīvas Day of AI programmas, ar mērķi attīstīt skolotāju MI prasības Latvijā.

Pieci video aptver būtiskākās tēmas skolotāju profesionālajai pilnveidei:

- kas ir mākslīgais intelekts;
- mākslīgais intelekts un lielie valodu modeļi;
- mākslīgā intelekta radītie riski un problēmas skolās;
- uzvedņu veidošanas principi;
- mākslīgā intelekta iespējas izglītībā.

Šie materiāli sniedz skolotājiem gan teorētisku izpratni, gan praktiskus rīkus, lai jēgpilni un atbildīgi integrētu MI savā ikdienas darbā.

Izstrādātie apmācību video ir brīvi un bez maksas pieejami platformā YouTube, nodrošinot ērtu piekļuvi ikvienam interesentam sev piemērotā laikā. Vienlaikus ir izveidots arī strukturēts kursa saturs Moodle vidē "MI pedagoga darbā I (iesācējiem)", kas ļauj mācību materiālus izmantot sistemātiski un integrēt tos mācību procesā.

Projekta "Altools4Teachers" ietvaros tiek pētītas MI integrācijas iespējas skolotāju darbā, īpašu uzmanību pievēršot aktivitātēm ārpus kontaktstundām – stundu plānošanai, vērtēšanai, mācību materiālu izstrādei un saziņai ar vecākiem. Tā mērķis ir izvērtēt MI tehnoloģiju efektivitāti, analizēt starptautisko pieredzi un izstrādāt uz pierādījumiem balstītas rekomendācijas MI ieviešanai Latvijas izglītības sistēmā.

Video man palīdzēja pareizi komunicēt ar MI, un rezultāti uzlabojās.

Visnoderīgākā šajā kursā man šķita informācija, kurā iepriekš nebiju iedziļinājies. Tā palīdzēja paplašināt manu izpratni un deva jaunas zināšanas

Visnoderīgākie bija praktiski padomi MI izmantošanā, uzvedņu formulēšanā. Īsi, koncentrēti video ar nelielu uzdevumu pēc tā noskatīšanās.

Visnoderīgākais – video pamācības par uzvedņu veidošanu.

Ko mēs iemācījāmies?

Lai nodrošinātu kvalitatīvu izvērtējumu par vēstnešu mācībām, materiālu praktiskumu, noderīgumu un nepieciešamajiem uzlabojumiem, pēc katras aktivitātes tika apkopota skolotāju un skolēnu atgriezeniskā saite, kopumā analizējot septiņu veidu atsauksmes.

5913

kopā analizētas atbildes

5040

skolēnu atbildes

873

Pedagogu un vēstnešu
atbildes

Kopējais skatījums

MI diena kopumā vērtējama kā veiksmīga un mērogojama iniciatīva. Augstākie rezultāti sasniegti vēstnešu mācībās, pedagogu sagatavošanā un materiālu kvalitātē, savukārt lielākais attīstības potenciāls identificēts tiešsaistes formāta pilnveidē un padziļināšanā.

Vēstnešu trīs dienu mācības saņēma maksimālo vērtējumu - 5 no 5. Vēstnešu vadītās nodarbības pedagogiem tika novērtētas ar vidēji 4,71 no 5, bet mācību materiāli - ar 4,45 no 5. Skolēnu vērtējumā materiāli saņēma vidēji 4,17 no 5, savukārt tiešsaistes nodarbība - 3,61 no 5.

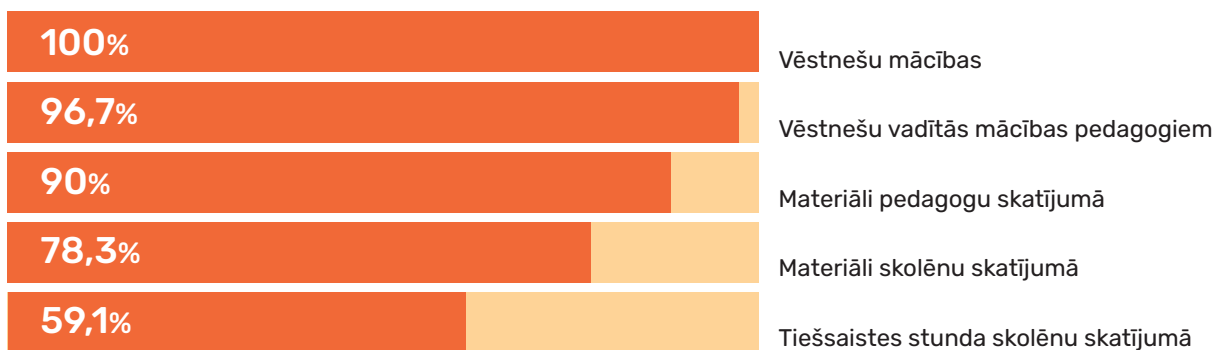
Kas strādāja vislabāk?

Vēstnešu un pedagogu mācības ir viens no spilgtākajiem iniciatīvas panākumiem. Lielākā daļa respondentu norādīja, ka pēc nodarbības labāk saprot MI, jūtas drošāk par tēmu un ir gatavi izmantot materiālus savā darbā.

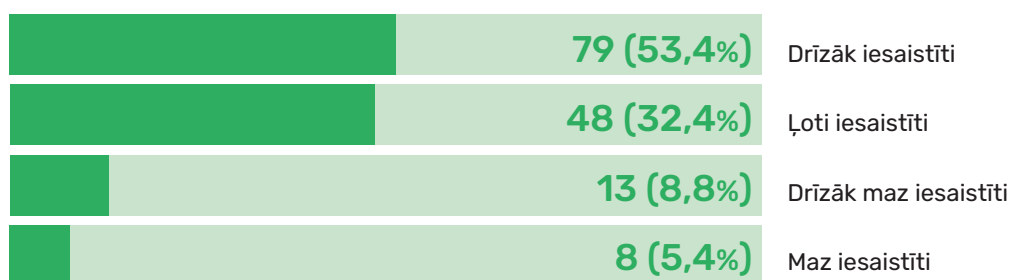
Detalizētāks ieskats vērtējumos

Pozitīvo vērtējumu salīdzinājums starp formātiem

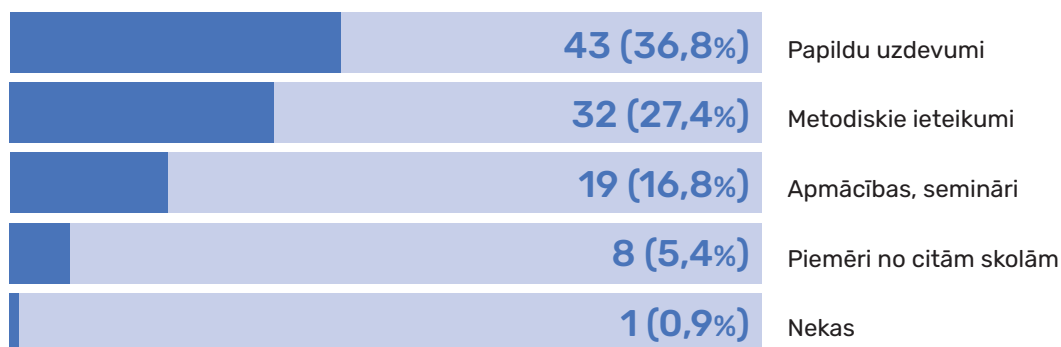
Salīdzināts pozitīvo vērtējumu īpatsvars, kur 4-5 punkti uzskatīti par pozitīvu rezultātu.

Pedagogu skatījums uz skolēnu iesaisti tiešsaistes nodarbībā

Dati no pedagogu atgriezeniskās saites par tiešsaistes nodarbību, n=148.

Kas pedagogiem nepieciešams veiksmīgākai materiālu izmantošanai nākotnē

Dati no pedagogu atgriezeniskās saites par MI mācību materiāliem, n=80.
Šeit viens respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu vienību.

Skats nākotnē

Nākamais MI dienas attīstības posms jāvirza ne tikai uz sasniedzamības paplašināšanu, bet arī uz ietekmes padziļināšanu. Turpmākie attīstības virzieni balstīti respondentu vērtējumos, atvērtajās atbildēs, dažādu formātu salīdzinājumā, kā arī komandas refleksijās.

Sniegt atbalstu pedagogiem mācību materiālu ieviešanā

Augsts materiālu vērtējums pats par sevi vēl negarantē to praktisku izmantošanu. Nepieciešami papildu metodiskie ceļveži, īsas un viegli uztveramas instrukcijas, paraugstundas, vebināri un konkrēti piemēri, kas palīdz pedagogiem ieviest materiālus savā ikdienas darbā.

Papildināt mācību saturu ar praktiskām aktivitātēm

Gan skolēni, gan pedagogi konsekventi uzsver nepieciešamību vairāk pēc praktiskiem uzdevumiem, īsākām aktivitātēm un ar ikdienu saistītiem piemēriem. Ieteicams veidot strukturētu aktivitāšu kopumu, ko iespējams ērti integrēt stundās 5–10 minūšu blokos.

Pilnveidot tiešsaistes modeli

Tiešsaistes formāts nodrošina augstu sasniedzamību, taču tā ietekmes dziļums ir mazāks nekā klātienē nodarbībām. Skolēni un pedagogi uzsver nepieciešamību pēc lielākas iesaistes - vairāk praktisku uzdevumu, pasīvas klausīšanās.

Stiprināt un atbalstīt vēstnešu kopienu

Vēstneši ir viens no spēcīgākajiem programmas elementiem ar būtisku potenciālu paplašināt MI dienas sasniedzamību. Lai stiprinātu gan programmas kvalitāti, gan ietekmi, nepieciešams veidot regulāru pieredzes un refleksiju apmaiņu, aktualizēt jaunākās MI mācību tēmas, kā arī izcelt un ieviest labās prakses materiālu izmantošanā.

MI diena – nozīmīgs solis tālākā ceļā

MI dienas iniciatīva Latvijā noslēdzās ar īpašu tikšanos, kurā tika pulcēti projekta vēstneši, sadarbības partneri un visi iesaistītie dalībnieki, lai kopīgi atskatītos uz paveikto un kopīgi izvērtētu iniciatīvas ietekmi.

Sniedzot atskatu par MI dienas norisēm Latvijā un sasniegtajiem rezultātiem, projekta komanda iezīmēja gan sasniegtos kvantitatīvos rādītājus, gan kvalitatīvos ieguvumus, īpaši pievēršot uzmanību tam, kā MI dienas aktivitātes ir veicinājušas izpratni par mākslīgo intelektu skolās un rosinājušas skolotājus integrēt šos tematus mācību procesā.

Nozīmīga pasākuma daļa bija secinājumi, kas balstīti skolotāju, skolēnu un citu iesaistīto pušu atsauksmēs. Tie izgaismoja gan iniciatīvas stiprās puses, piemēram, augsto interesi un praktisko materiālu vērtību, gan arī nākotnes attīstības iespējas, tostarp nepieciešamību turpināt atbalstu skolotājiem un paplašināt MI tēmas dažādos mācību priekšmetos.

Noslēguma tikšanās radīja kopīgu izpratni, ka MI diena Latvijā ir bijis nozīmīgs solis ceļā uz mērķtiecīgu un ilgtspējīgu mākslīgā intelekta integrāciju izglītībā.

Mūsu īpašais PALDIES!

Projekta sirds un visu notikumu centrālā ass

Darja Bubnova
Anna Beāte Būmane
Liesma Lūsēna
Inese Muzikante
Klaudio Rivera
Andrejs Rjabcevs
Valdis Saulespurēns
Linda Sinka

Mūsu draugi un partneri, bez kuru pleca un laba vārda tas nekad nebūtu bijis iespējams

Natasha Banks
Zane Čulkstēna
Sandra Dārzniece
Edijs Freimanis
Elīna Hermansone
Aīga Irmeja
Māra Jākobsons
Guna Joma
Elīna Lidere
Kaspars Mezeriņš
Evija Mirķe
Dana Narvaiša
Zane Pizele
Anda Priedīte

Andra Rektiņa
Julia Reynolds-Cuellar
Ilze Saleniece
Margarita Sēkliņa
Līga Šķendere
Annemari Šperliņa
Elmaara Timma
Madara Ūlande
Vita Vītola-Lapiņa
Liene Voronenko
Beta Zagdaja
Artūrs Zeps
Randi Williams

Mūsu vēstneši, kas mācījās paši un prata iemācīt arī citiem

Tatjana Bicjutko
Normunds Dzintars
Marta Ezerkalna
Ilona Geide
Ieva Hermane
Aīga Hudobčenoka
Anastasija Jermaļonoka
Kristīne Katinska
Agnese Kramēna-Juzova
Valda Kublicka
Signe Kukare
Mārtiņš Kukars
Irīna Lučina
Elīna Meldere
Ingūna Melne-Vasiljeva
Māra Ozola
Zane Pilsniece
Liene Raituma
Ilze Šmate
Arvis Sprude
Tatjana Strigaļova
Dace Susekle
Solvita Tēberga
Laura Uščina

Mūsu eksperti, kas jāva tapt mācību materiāliem tieši tādiem, lai skolotāji tos novērtētu

Didzis Ābele
Anna Ansone
Arnita Damberga
Marta Ezerkalna
Ieva Hermane
Kaspars Irbe

Elīna Juska-Mirbaha
Ance Kancere
Māra Ozola
Sintija Kristīne Pilsuma
Ilze Vaivode
Grieta Veinberga

PALDIES!

Saturiskā izstrāde:

Partneri:

Atbalstītāji:

Latvijas Izglītības
akseleratori

Šis projekts tiek finansēts EUROPEAN HEALTH AND DIGITAL EXECUTIVE AGENCY (HADEA), DIGITAL EUROPE PROGRAMME (DIGITAL) PROJEKTA NR. 101158834 – CODE4EUROPE ietvaros.

© Rīgas Tehniskās universitātes Rīgas Biznesa skola. 2026. gads.
www.rbs.lv | midiena@rbs.lv